

El tractament informatiu equitatiu de les dones i dels homes és una assignatura pendent en molts mitjans. La Xarxa Internacional de Periodistes amb Visió de Gènere, en marxa des del 2005, va celebrar la darrera trobada a Fes, al Marroc, amb 150 persones de 35 països d'Amèrica Llatina, Europa i Àfrica. La vigència, i urgència, dels temes i de la manera com aborden el periodisme reafirmen les membres a continuar transmetent una comunicació més justa i igualitària arreu del món.

Una trobada per recordar els deures pendents

■ Laia Serra Valls

La igualtat i la pau vertebraren l'activitat de la Xarxa Internacional de Periodistes amb Visió de Gènere (RIPVG), explica Montserrat Minobis, presidenta de l'agència La Independent, la primera agència catalana de notícies amb visió de gènere i que va néixer impulsada per la Xarxa Internacional de Dones Periodistes i Comunicadores – Xarxa Internacional de Periodistes amb Visió de Gènere a Catalunya, XIDPIC.CAT.

Fa anys i arreu del món, han sorgit agrupacions de periodistes que volen reflectir la diversitat de la societat en la informació. La trajectòria del periodisme amb visió de gènere també té història a Catalunya.

El 1992, va néixer l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya (ADPC) i, el 2007, es va formalitzar la XIDPIC.CAT, que va créixer amb la xarxa de periodistes europees, la Mediterrània i la Internacional. La Xarxa Internacional de Periodistes amb Visió de Gènere havia nascut el 2005 en la que va ser la I Trobada a Morelia, Mèxic. La darrera va ser a Fes, al Marroc, entre els dies 21 i 23 d'octubre, i va comptar amb l'assistència de 150 persones procedents d'un total de 35 països d'Amèrica Llatina, Europa i Àfrica.

Comunicar i informar “tot preguntant-nos si les conseqüències d'un fet afec-

ten per igual a ambdós sexes”. Una bona definició que va donar Montse Cardona, d'Ajuda en Acció, a les càmeres de *Para Todos la 2*, que va cobrir la trobada en dos reportatges.

Per la seva part, Lucía Lagunes, directora general de Comunicació e Informació de la Mujer (CIMAC), de Mèxic, i integrant de la comissió de Coordinació de la Xarxa, va explicar en l'acte de benvinguda de la trobada que les dones són la meitat de la població mundial més afectada per la pobresa, per les violències i la invisibilització sistemàtica.

Del total de la informació, segons pot observar-se en el Monitoreig Global de mitjans 2010 o GMMP, (en anglès www.whomakesthenews.org), tan sols un 24% de les persones sobre les quals es parla a les notícies són dones. “Aquesta visió esbiaixada de la realitat té efectes en la conducta, les accions i actituds de la societat, que afecten les poblacions i l'exercici dels drets”, va assegurar Lagunes.

El periodisme amb visió de gènere informa sobre la situació de les dones, iniciatives, legislació sobre gènere, discriminacions; temes que les afecten. D'altra banda, visibilitza les dones i la seva participació social, les inclou com a fonts de la informació.

I és que, malgrat l'alt nivell actual de formació i professionalització femeni-

A sobre aquestes línies, Kenza El Golhi, sindicalista de la xarxa de dones migrants de la UNESCO, i Marta Ortiz, d'Ameco, a la taula sobre comunicació amb perspectiva de gènere. Foto: Fabiola Calvo.

nes, actualment les dones expertes només ocupen un 9% de l'espai informatiu enfront d'un 91% d'homes, segons recull el Monitoreig Global de mitjans.

Treballar amb aquesta perspectiva im-

La darrera cita de la Xarxa Internacional de Periodistes amb Visió de Gènere va tenir lloc a Fes, al Marroc

plica un tractament no sexista de la informació que habitualment ja recullen els mitjans generalistes –expliquen a Amecopress, la primera agència de notícies amb visió de gènere creada a l'Estat espanyol–, a més de la inclusió en l'agenda mediàtica

d'aquests temes absents, protagonistes invisibles i espais que tradicionalment no solen sortir-hi.

I això passa per desinterès o per tabú. Layla Chafai, periodista de l'agència de premsa Magreb Arab Press, va explicar com al Marroc hi ha una sèrie de temes que, a poc a poc, estan deixant de ser tabú i que cada cop són més visibles als mitjans com poden ser la situació de les mares solteres, l'explotació laboral i sexual de les nenes o el nou Codi de família. Aquest, precisament, havia rebut modificacions positives per a les dones recentment que després, en canvi, no havien estat prou reflectides pels mitjans de comunicació marroquins.

Pinzellades de la 'primavera'

Jihad Fatchati, periodista i activista del 'Moviment 20 de febrer' al Marroc, va explicar a Fes que les dones, històricament, han estat al capdavant de les manifestacions populars al seu país. La qüestió és la seva representació en els mitjans. A les revoltes de la primavera àrab, les dones han estat protagonistes i pioneres en l'ús de les tecnologies. Alguns exemples són activistes com Asmaa Mahfouz, Naomi Wolf o Leila Zahra Mortara, que van arriscar-se per informar.

Produccions de la Xarxa

AMECOPRESS

Agència d'informació.

Estat espanyol.

Des de juny del 2007.

Asociación Española de Mujeres Profesionales de los Medios de Comunicación, Ameco, des del 1994.

www.amecopress.net

CIMAC. Comunicación e información de la mujer

Agència de notícies multimèdia.

Mèxic.

Des del 1988, origen de l'associació.

Associació CIMAC.

www.cimac.org.mx

WOMEN IN THE CITY

Revista internacional independent.

Itàlia.

Des del 2008, dins el lloc *Articolo21.info* i, des de final del 2009, amb lloc propi.

www.womeninthecity.it

SEMLAC. Servicio de Noticias de la Mujer de Latinoamérica y el Caribe

Agència de notícies.

Perú (seu actual). Cobertura Amèrica Llatina i el Carib.

Des del 1978, part d'un experiment singular afavorit per la UNESCO i l'a-

gència de notícies Inter.

Press Service, en ocasió

del Decenni de la Dona.

Independent des del 1990.

Associació SEMLAC.

www.redsemlac.net/web

ARTEMISA NOTICIAS

Portal de notícies a Internet

i Butlletí setmanal en línia

Argentina.

Des d'abril del 2005.

Associació Artemisa Comunicación

www.artemisanoticias.com.ar

FEMINISTISKT PERSPEKTIV

Setmanari en línia.

Suècia.

Des d'octubre del 2010.

Associació Feministiskt Perspektiv

www.feministisktperspektiv.se

LA INDEPENDENT

Agència de notícies.

Catalunya.

Des de setembre del 2010.

Associació Dinamitzadora de la Xarxa

Internacional de Dones Periodistes i

Comunicadores de Catalunya - Xarxa

Internacional de Periodistes amb Visió

de Gènere (2005) XIDPC.XIPVG

www.laindependent.cat

DRETS HUMANS

“Cap és lliure fins que totes ho són!”, lema de Fes, avantítol de la Declaració final de la IV Trobada de la RIPVG, és un crit solidari i reivindicatiu d'un periodisme implicat en el canvi social. Sotassignada per representants de trenta-cinc països de la Xarxa, aborda i denuncia la discriminació i la violència contra les dones, contra les periodistes en particular, i els atemptats a la llibertat d'expressió; la immigració i el compromís en un adequat tractament periodístic; i la discriminació salarial, laboral i professional vers les treballadores del sector.

Es critica la invisibilitat d'alguns temes en els mitjans, ja sigui per desinterès o per tabú

tats a la llibertat d'expressió; la immigració i el compromís en un adequat tractament periodístic; i la discriminació salarial, laboral i professional vers les treballadores del sector.

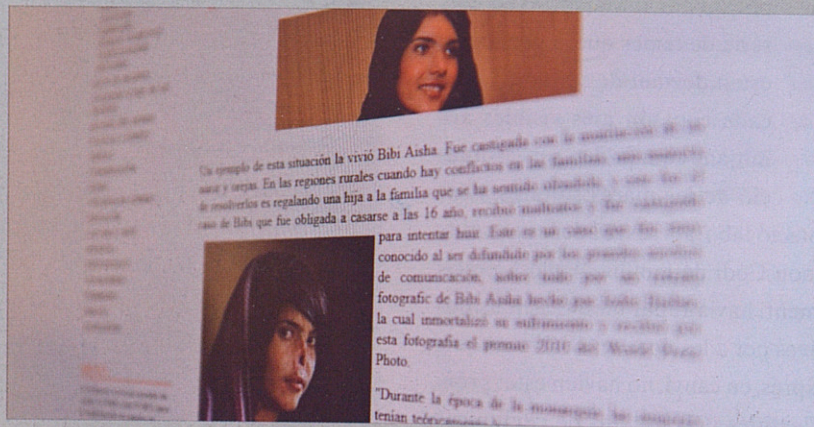
De fet, en suport a les col·legues mexicanes, la Xarxa farà la propera trobada, el 2013, a aquest país llatinoamericà.

Bona part de la Declaració de Fes tracta la violència en aquell país, fins i tot demana a l'Estat mexicà que aclareixi i castigui tots els crims i atemptats contra treballadores dels mitjans

Es van exposar els avenços i dificultats de la igualtat d'oportunitats real a Espanya

informatius. I es compromet a seguir aquests dos anys “les accions que l'Estat emprengui per investigar i sancionar els atemptats a la llibertat d'expressió, i protegir la integritat de les persones que exerceixen el periodisme”.

En referència a la repressió de la llibertat d'expressió i femicidis a Mèxic –segons l'ONU, el primer país més perillós per exercir el periodisme– Yunhuen Rangel Medina va explicar

Web d'Amecopress.

la importància de documentar les agressions a periodistes amb les dades desagregades per sexe per poder denunciar els diversos elements de discriminació que es donen sobre les dones periodistes. Això és, va dir Rangel, més enllà de qualsevol victimització, tenir en compte la naturalització de la violència contra les dones en l'anàlisi de les agressions i poder, així, protegir millor les informadores.

AFILIACIÓ SINDICAL

Per la seva part, Lola Fernández Palenzuela, secretària d'igualtat de la Federació de Sindicats de Periodistes d'Espanya, i Clara Aurrecochea Iturregui, del Sindicat de Periodistes d'Andalusia i membre de la Comissió d'Igualtat de la RTV Andalusía, van exposar avenços i dificultats en l'assoliment de la igualtat d'oportunitats real de les periodistes a l'Estat Espanyol.

L'afiliació sindical professional es va defensar com una eina per fer respectar els drets dels i de les periodistes, i més en un moment de crisi, acomiadaments i abús del drets com l'actual. Però també sindicats i comitès d'empresa amb més dones. Fernández Palenzuela va afirmar que la poca representació femenina en els espais de negociació suposa un perjudici en drets de les dones amb relació a permisos de paternitat, promocions, sous, tipus de contracte, inclús el tipus d'informació que cobreixen.

El debat va ser un intercanvi d'informacions entre les persones de diversos països, amb contextos, lleis, mercats laborals molt diferents. En aquest àmbit, el laboral, en què tantes persones, sobretot dones, treballen sense possibilitat de defensar els seus drets, es va manifestar la voluntat pràctica de la Xarxa de suposar un apoderament per les dones periodistes per poder seguir endavant.

De dalt a baix, imatge de la recepció i acreditació (foto: Fabiola Calvo), foto de grup de les diferents delegacions (foto: Laia Serra) i, a baix, Auditori de la facultat de Medicina de la Universitat Sidi Mohamed Ben Abdellah, on es va celebrar la Trobada (foto: Laia Serra).